

SVENSKA JOURNALLEN

LÄKARMISSIONENS MEDLEMS-
OCH ORGANISATIONSTIDNING
NR 2 MAJ 2022 ÅRGÅNG 98

Gladys Del Pilar,
artist, skådespelare
och sångerska.

REPORTAGE:

På plats bland
flyende från
kriget i Ukraina

ELDSJÄL:

"Pizzamannen"
mättar hungriga
i flyktingkön

BILDREPORTAGE:

Dags att fira
alla världens
mammor

23

tusen. Så många deltog
i utbildningsinsatser i
Latinamerika förra året.

På turné för livet

Din testamentsgåva gör skillnad!

Det sägs ibland att vi i Sverige har svårt att tala om det här med att skriva testamente.

Kanske för att det indirekt blir en påminnelse om att vi alla en gång ska lämna jordelivet. Och för att det handlar om våra pengar och andra ekonomiska tillgångar.

Men att skriva sitt testamente är varken märkvärdigt eller konstigt. Det är helt enkelt ett papper där vi talar om vad vi vill ska hända med de ägodelar vi lämnar efter oss.

Det är helt frivilligt att skriva testamente, och den som ångrar sig kan bara riva sönder det, så är det ur världen.

Ring oss på telefon 08-620 02 00 om du har frågor kring gåvor och testamenten eller vill beställa vår testamentsmapp. Läs mer på lakarmissionen.se

Läkarmissionen

Siktgatan 8, 162 88 Vällingby.
E-post: info@lakarmissionen.se

HEJ!

VÄLKOMMEN TILL
SVENSKA JOURNALEN
NR 2, 2022

Lviv, en vacker stad – i en annan tillvaro

Taras som leder arbetet på Children Care Center i Lviv i Ukraina har ett förflutet som turistguide. Jag har varit i Lviv några gånger, men aldrig som turist. När vi åker på resor för att besöka Läkarmissionens arbeten missar vi ju för det mesta alla sevärdheter som inte ligger precis framför näsan. Det är ju ett annat uppdrag vi är där för. Men ibland får man en kväll eller ett par timmar över, och jag har varit på en utsiktsplats över Lviv och druckit kaffe på ett torg och jag vet att staden är vacker.

Taras och jag pratade en del under de första veckorna när så mycket hände i Ukraina. "Vi har varit i krig med Ryssland sedan 2014 och det här ska nog också ordna sig", lät det i början. Sen förändrades det, och försämrades, i samtal efter samtal. Skyddsrum behövde utrustas. Matkassar behövde köpas och packas. Flyktingar ringde på och behövde mat och husrum.

Taras lät mer och mer pressad av situationen. Flyglarmen gick oftare och oftare. Det blev allt tyngre.

Mitt i alltihop berättade jag att jag faktiskt hade varit i Lviv, även om det var länge sen, och att jag hoppades få komma dit som turist.

Då fick Taras en helt annan klang i rösten och började berätta om alla ställen han ville visa. Allt fint som finns. saker man måste se, historiska platser, ställen att äta på. Och för en liten stund pladdrade vi på, om en annan tillvaro. En verklighet där kriget inte fanns. Önskar att det snart blir så igen.

EVA NORDENSTAM VON DELWIG
INFORMATIONANSVARIG PÅ LÄKARMISSIONEN

FOTO: ANNA LEDIN WIRÉN

Gladys ser fram emot Sångers för Livet. Sid 14

FOTO: TORLEIF SVENSSON

- 04 Kungligt möte. Läkarmissionen på plats på slottet.
- 05 Barncentret i Lviv, en trygg plats för barn.
- 07 Anmäl dig och din kör till Sångers för Livet.

Grattis till alla världens mammor. Sid 18

FOTO: ISABELLA OLSSON

- 07 Josephine Sundqvist: Totalt kaos råder just nu i Lviv.
- 22 Barnmorskan som ger både trygghet och leenden.
- 24 Hungliga flyktingar bjuds på pizza utanför Migrationsverket.
- 26 Maputoprotokollet säkrar kvinnors rättigheter i Afrika.
- 28 Annika Hagström: Resan till Sverige som skulle vara någon vecka varade ett helt liv.
- 29 Gåvoshop: Ge en mamma en säker förlossning.

Läkarmissionen möter flyktingar från Ukraina. Sid 08

Läkarmissionen

LÄKARMISSIONEN är en biståndsorganisation som verkar för hållbar fattigdomsbekämpning utifrån ett rättighetsperspektiv. Läkarmissionen startade 1958 och har utsatta kvinnor och barn som en primär målgrupp. Insatserna görs främst i Afrika men även i Latinamerika och Östeuropa. Verksamheten finansieras till största delen genom insamling från allmänheten i Sverige och institutionella bidrag. Läs mer på lakarmissionen.se.

Gladys del Pilar kommer i höst medverka på Läkarmissionens körsättning Sång för Livet.

Foto: Anna Ledin Wirén.

25

Så många miljoner skänktes till Läkarmissionen i testamentsgåvor under 2021.

FOTO: HÅKAN FLANK

10

Så många tusen vuxna elever slutförde en av Läkarmissionens läs- och skrivutbildningar i Latinamerika 2021.

22

Så många tusen personer fick del av matkassarna som Läkarmissionens partner i Latinamerika hjälpte till med under pandemin.

FOTO: LÄKARMISSIONEN

Barnfokus på slottet

Läkarmissionen var inbjudna till samtal om barns skydd och trygghet i samband med krig.

”Överallt där det finns utsatta barn, rädda barn, ensamma barn – där finns också våld, sexuella övergrepp och människohandel. Förövare utnyttjar kaos. Så har det varit i alla krig och konflikter. Så är det även nu.”

Orden ovan är drottning Silvias. När drottningen nyligen tog initiativ till ett möte på slottet, var Läkarmissionen en av de inbjudna organisationerna. Syftet var att genom erfarenhetsutbyte och samverkan bidra till att svenska hjälpinsatser till Ukraina stärker barns trygghet och skydd. Många barn flyr utan sina föräldrar eller skiljs från sina anhöriga

längs vägen. Det gör att de är extra sårbara för att kidnappas, utnyttjas eller falla offer för trafficking.

ISABELLA OLSSON från Läkarmissionen har nyligen besökt vårt arbete vid gränsen till Ukraina. Hon berättade om sina upplevelser av hur utsatta unga flickor på flykt är, och om vikten av att samarbeta med myndigheter för att registrera barn och på så sätt öka deras trygghet. Såväl organiserade människohandlare som enskilda förövare använder erbjudanden om transport, boende och möjlighet till arbete för att komma åt framför allt barn och unga kvinnor i

Läkarmissionens Isabella Olsson berättade bland annat om sina upplevelser från besöket vid ukrainska gränsen och om vikten av att skydda framför allt unga flickor på flykt.

FOTO: LÄKARMISSIONEN

utsatthet, och vi måste göra allt vi kan för att motverka att det händer.

PÅ PLATS FANNS utöver drottningen, även kungen, kronprinsessan, prins Daniel, prinsessan Sofia och barnombudsmannen samt Migrationsverkets generaldirektör och ambassadören för frågor gällande människohandel och företrädare för flera organisationer.

FOTO: OSCAR SALEN

Barncentret i Lviv hjälper barn på flykt

Taras Korbyn: Så länge det är möjligt vill vi hålla barncentret öppet.

Taras Korbyn leder arbetet på det barncenter i Lviv som Läkarmissionen stöttat i många år. Deras arbete riktar sig till familjer, främst barn, i utsatthet. Sedan Rysslands invasion har arbetet förändrats en aning, men är viktigare än någonsin.

– I dag pratar vi mycket med barnen om hur man ska göra i olika säkerhetssituationer som kan uppkomma i krig och försöker lugna och stötta. Vi pratar också mycket med deras föräldrar, säger Taras Korbyn.

Han leder arbetet på CCC (Children Care Center) i Lviv som Läkarmissionen har samarbetat med i många år. Deras arbete riktar sig till familjer i utsatthet och många barn kommer till centret efter skolan och får där möjlighet att duscha, tvätta kläder, äta middag och få

hjälp med läxor.

– Sedan invasionen har vi öppet dygnet runt. Nu kommer ständigt flyktingar till centret, som får mat och en säng att sova i. Det är fint att se hur våra barn och barnen som kommer, leker tillsammans.

SEDAN RYSSLANDS invasion startade har Läkarmissionens stöd utökats till att utrusta skyddsrum men också att ge matpaket till familjer. Många har förlorat sina jobb. Och matpriserna går upp. Taras och volontärerna på centret åker runt till olika affärer för att köpa mat som de sedan delar upp i olika matkassar. Varje matkasse kostar cirka 100

Taras Korbyn.

Det kommer ständigt flyktingar till barncenter i Lviv för att ta skydd och få hjälp.

kronor och innehåller mjöl, olja, ris, pasta, socker, konserver och mjölk.

– Vi delar ut matkassar till familjer och alla flyktingar som kommer är hungriga. De får med sig en matsäck med lite vatten och enklare förtäring, säger Taras.

DE ANSTÄLLDA jobbar 12 timmar om dagen, även på helgerna. Taras har själv flyttat in på centret för att kunna ta emot människor som knackar på porten dygnet runt. Många volontärer som själva kom till CCC som barn, vill nu hjälpa till och packa matkassar.

– Det syns i flyktingarnas ögon att de har varit med om fruktansvärda saker och även i Lviv går flyglarmen allt oftare. Men så länge det är möjligt vill vi hålla centret öppet för våra barn och hjälpa dem som flyr undan striderna, säger Taras.

EVA NORDENSTAM VON DELWIG

Vill du hjälpa med en matkasse? Swisha 150 kronor till 90 00 217. Märk meddelandet med matpaket.

Mammor som bygger världen

Under maj månad har vi på Läkarmissionen fokus på mammor och särskilt på rätten till en säker förlossning. På vårt Facebook- eller Instagramkonto kan du följa vårt tema.

”Kvinnor lever inte bara för sig själva. De lever för sin familj och för samhället. När du lever för andra får ditt liv en annan mening. Kvinnor i Kongo, de är starka även när de går igenom tragedier. Därför är jag övertygad om att Kongo inte kan byggas utan kvinnor.”

Så säger doktor Denis Mukwege, chefsläkare på Panzisyjukhuset och mottagare av Nobels Fredspris.

I LÄKARMISSIONENS verksamhet ser vi hur mammor har en nyckelroll när det kommer till hållbar förändring. När kvinnor runt om i världen får utbildning, möjlighet till självförsörjning och kunskap om sina rättigheter satsar de på sina barn och därmed också på framtiden. En stark, självständig mamma är det bästa stöd ett barn kan ha.

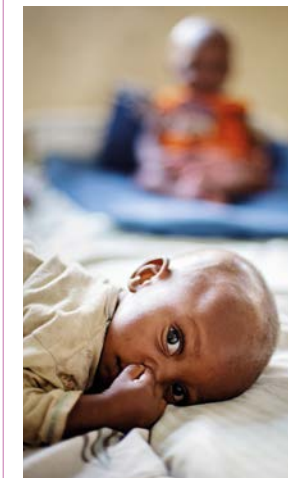

FOTO: MARTINA HOLMBERG

OAXACA,
MEXIKO
2015.04.09Läs- och skriv-
kurser i Oaxaca-
området, Mexiko.FOTO: HANS-JÖRGEN
RAMSTEDT

Skrivkurser för vuxna ger nya insikter

I Läkarmissionens läs- och skrivkurser i Oaxaca-området i Mexiko deltar många vuxna kvinnor som aldrig fick gå i skolan som barn. Vissa lär sig läsa samtidigt som sina barnbarn. De lär sig inte bara grunderna i matematik och läsning utan också om vilka rättigheter de har som medborgare och hur man kan starta ett enklare företag.

I KORTHET

FOTO: TOMAS OHLSSON

Kom och sjung för livet i höst

Du och din kör är välkomna att vara med i Läkarmissionens kör- och konsertprojekt Sång för Livet.

I höst deltar solisterna Gladys del Pilar och Sonja Aldén på olika orter. Storkörerna leds av Lars "Lisa" Andersson. Tillsammans ger vi konserter för att utsatta barn världen över ska få ett

värdigt liv – kom och sjung för livet du också!

I avgiften ingår:

- Notbok
- Tydliga stämfiler
- Sång- och körcoachning
- Repetitioner med dirigent
- Konsert med gästartist och proffsmusiker
- Smörgås/kaka/dryck på konsertdagen

Så anmäler du din kör!

- Skicka ett mejl till anna.olofsson@lakarmissionen.se
- Ange körnamn, antal, ort, kontaktperson, postadress, mobilnummer.
- Deltagaravgiften å 495 kronor/körsångare inbetalas till plusgiro 25 26-2.
- Märk den med SFL/körnamn/antal/ort.

Läkarmissionen arbetar där behoven är som störst

FN brukar dela in världens länder efter olika mätningar som görs för att värdera ett lands välmående överlag. Bland annat används ett mått som kallas HDI, som tar hänsyn till människors hälsa, utbildning och levnadsstandard.

Ett välmående land har ett högt HDI, låg korruption och hamnar då långt ner på listan över länder som ses

som extra osäkra och sårbara för kriser.

När vi ser på de platser där Läkarmissionen verkar i dag, så arbetar vi i 13 av de 30 länder i världen med lägst HDI, samt i 10 av världens 25 mest korrupta länder och i 10 av de mest sårbara. Vi finns där behoven är som störst. Tack för att du är med och stöttar vår verksamhet.

Utsatta mammor i krigets Ukraina

Den 24 februari utvecklades den väpnade konflikten i Ukraina till ett storskaligt krig. Tusentals människor har dödats och över 5 miljoner människor har redan tvingats lämna sina hem för att söka skydd i säkrare delar av Ukraina och i grannländerna. Många söker skydd i Lviv och andra relativt lugna städer i västra Ukraina. Jag hade förmodligen inte i höstas fått besöka Lviv och centret som vi på Läkarmissionen är med och stödjer, Children Care Center (CCC). Jag minns med glädje och inspiration verksamhetschefen Taras Korbyns starka ord om hur utvecklingen gått framåt, hur flera barn gjort resan från utsatthet till att fullt ut integreras i samhället. I dag är vi tillbaka på ruta ett. Stort kaos råder i Lviv. De flesta internflyktingar som kommer till Lviv har lämnat sina hem med väldigt få ägodelar och utsattheten är total.

Vi på Läkarmissionen finns på plats och gör allt vi kan för att hjälpa människor med akuta humanitära behov, inte bara i Lviv utan även vid gränsområdena. Vår största insats äger rum på gränsen mellan Ukraina och Rumänien där vi arbetar genom vår europeiska partner Liv och Ljus. På plats förser vi utsatta flyktingar med mat, medicin och samtalsstöd. Det är främst mammor och deras barn som tillåtits lämna Ukraina. Flertalet mammor är unga och i stort behov av psykosocialt stöd. Några av dessa mammor som har hunnit passera gränsen har du och jag kanske redan stött på i Sverige?

Jag har under de senaste veckorna haft flera samtal med mina egna barn om kriget i Ukraina. Ofta på kvällarna efter Lilla Aktuellt eller i samband med att mina barn hört mig prata om Läkarmissionens insatser i Ukraina över mobilen. Samtalen har varit viktiga stunder för mig som mamma att kunna visa både sympati och solidaritet med krigets offer och mammor på flykt. Läkarmissionens årliga mammakampanj handlar om just detta. Att ta ställning för alla mammors rätt, mitt i pågående krig. Inom ramen för årets kampanj kan du och jag på ett tydligt sätt göra stor skillnad. Du tillhör kanske en av alla de som just nu känner stor oro och rädsla över det som sker i vår omvärld. Det finns metoder för att minska stressen. En metod är att bidra konkret och stötta människor som du har omkring dig. Ett annat är att bidra med ekonomiskt stöd till mammor, till exempel i Ukraina.

Det är hög tid att vi kraftsamlar och storsatsar på årets mammakampanj. Ditt stöd behövs mer än någonsin tidigare! Var med och vänd krigets Ukraina till en solidaritetsväg för mammor på flykt.

JOSEPHINE SUNDQVIST
GENERALSEKRETERARE
PÅ LÄKARMISSIONEN

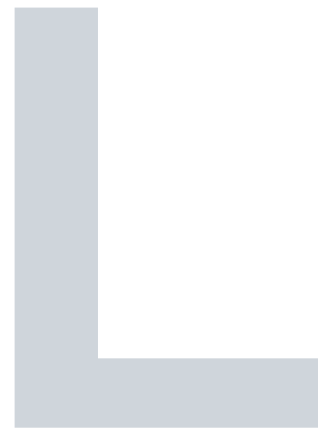

PÅ PLATS VID GRÄNSEN TILL UKRAINA

Läkarmissionen bedriver sedan länge ett samarbete med ett barncenter i Lviv, Ukraina. När kriget bröt ut drog arbetet snabbt igång för att hjälpa människor i nöd. Isabella Olsson skickades från kontoret i Stockholm till gränsen mellan Rumänien och Ukraina, och hamnade mitt i floden av människor på flykt.

TEXT: EVA NORDENSTAM VON DELWIG

Läkarmissionen har tack vare sina givare kunnat dela ut filter, hygienartiklar och mat, både vid gränsen i Rumänien och i Moldavien.

– Jag pratade med en kvinna som var i min ålder och hade flytt med två yngre kusiner. Hon var så otroligt tacksam för all hjälp de hade fått längs vägen, men konstaterade samtidigt att för bara ett par veckor sedan var lakan, fluffiga täcken och kuddar i sängen en självklarhet och inget hon behövde vara tacksam för.

Det säger Isabella Olsson, global pressekreterare på Läkarmissionen, som nu är tillbaka efter en resa till gränsen mellan Rumänien och Ukraina för att se hur hjälpen kommer fram.

DET ÄR INTE LÄNGE sedan Isabella senast besökte Rumänien. I september planerade hon kampanjer om påverkansarbete inom EU för romers inkludering i samhället tillsammans med Liv och Ljus, Läkarmissionens partner. Det var en inspirerande resa med många olika idéer och tankar framåt.

– Nu var det en stor skillnad att komma till Bukarest. Det var en helt annan stämning i samhället, en rädsla att Moldavien och Rumänien står näst på tur att bli invaderade. De har ju erfarenhet av Sovjetunionens styre sedan tidigare och ingen vill tillbaka dit.

Men parallellt med oron fanns också många privatpersoner i Rumänien som ville hjälpa till.

– Det fanns ett stort fokus på att hjälpa människorna på flykt. En känsla av ”Alle man på däck”, säger Isabella.

Läkarmissionens partner Liv och Ljus har fått prioritera om hela sitt arbete. Nu handlar allt om att hjälpa

flyktingarna från Ukraina och möta det stora behovet som uppkommit.

– Många har rest i flera dygn och väntat i timmar, ibland dagar, på att korsa gränsen. Människor kommer med mycket packning, rullväskor, kattkorgar och man ser att de har tagit på sig det varmaste de har.

De som har släkt och vänner i andra länder försöker ta sig dit. Andra är helt vilsna när de kommer över gränsen. Men genomgående upplevde Isabella att ingen tänkte att de hade lämnat Ukraina för gott.

– Nästan alla jag pratade med tänkte att de bara flyr tillfälligt och att de kan återvända senare. De har ju ett liv som de vill tillbaka till, säger Isabella.

Alla vid gränsen bär på en historia. Bara några veckor tidigare var livet som vanligt. Man tog en kaffe på ett café. Sov i sin vanliga säng. Träffade vänner och gick till arbetet. Ingen hade någonsin tänkt att de skulle tvingas fly och lämna älskade anhöriga bakom sig.

– Jag träffade Julia som hade tre barn. Den äldste sonen Mikael var 21 år och hade kört dem till gränsen. Julia

hade gråtit konstant eftersom han inte fick följa med in i Rumänien utan skulle vara kvar och strida. Mikael saknade militär erfarenhet och nu över en natt skulle han in i armén.

DEN FAMILJ SOM BERÖRDE Isabella mest var Sabinas, mamman som flytt från Charkiv med en 11-årig dotter och en 4-årig son. När grannens hus exploderade sökte de skydd i tunnelbanan några dygn, och därifrån tog de sig sedan till gränsen. De hade varit på resa i tre dagar och väl inne i Rumänien hade

de ingenstans att ta vägen. De satt på en madrass och Sabina berättade att för två veckor sen var hon kär och levde ett vanligt familjeliv.

– Sabina konstaterade att allt var borta. Och Maria, den 11-åriga dottern, berättade att hon inte hann få med sig något i flykten. Jag frågade vad hon skulle ha tagit med sig om hon hade fått chansen. Då svarade hon sin pappa. Och sin gosekanin.

Isabella återkommer flera gånger till barnens situation. I tältet vid gränsen var även små barn medvetna om

allvaret och krånglade inte. Inte ens mitt i natten när de var trötta. Och de äldre barnen försökte uppmuntra sina mammor.

– Alla barn var så himla duktiga och bet ihop, berättar Isabella.

MARIA SATT OCH HÖLL sin mamma Sabina i handen under hela vårt samtal och log. Julias 16-åriga son vars storebror var kvar i Ukraina, sa bara positiva saker, att allt skulle gå bra och att han inte var rädd. Så ska inte barn behöva vara.

FOTO: VLADIMIR ZIVOJNOVIC

LÄS MER OCH STÖTTA
VÅRT ARBETE:
WWW.LAKARMISSIONEN.SE

LÄKARMISSIONENS PERSONAL OM ATT LEVA I KRIG

”Jag heter David Lieth Dador och kommer från Sydsudan. Jag föddes mitt i ett inbördeskrig och har tvingats fly flera gånger. Det jag har lärt mig är att man blir starkare tillsammans med andra. Då möter man problem tillsammans och delar på den mat man kan få tag på. En ensam flykting har mycket svårare att överleva.

”Jag heter Lina Ayana och bor i Addis Abeba, Etiopiens huvudstad. Vi har haft eskalerande inbördeskrig det senaste året. Varje dag när vi hör nyheter om kriget så påverkar det oss och vi oroar oss över morgondagen. Landets religiösa grupper har tillsammans ordnat böneveckor för fred som samlar människor från hela landet. Det har gjort att grupper som vanligtvis står på olika sidor i konflikter närmar sig varandra. Jag tänker mycket på de som söker trygghet nu i Ukraina och ber också för dem.”

”Solidaritet är så viktigt. Alla är vi medmänniskor.”

Emellanåt var det kaos vid gränsen och lokala politiker uttryckte också oro över att många barn försvinner och ingen vet vart de tar vägen. Det är omöjligt att hålla koll på alla när de väl lämnat gränsområdet. Detta gör också att mänsklig trafficking har blivit ett stort problem. Det är kvinnor och barn som flyr och vid gränsen väntar ligor som arbetar med sexhandel för att utnyttja dem. Det varnades på radion att ingen skulle sätta sig i en bil med främlingar. Isabella berättar om det annorlunda uppdrag hon hamnade i på grund av den situationen.

PÅ KVÄLLEN NÄR HON kom tillbaka till hotellet för att lägga sig ringde telefonen. Det hade kommit en ny flyktingvåg och frågan gällde om Isabella och de två medarbetarna från Liv och Ljus kunde hjälpa till med sin bil. Flyktingarna behövde få någon plats att sova. Volontärer ringde till olika privatpersoner och sen kördes de dit för att få tak över huvudet. Isabella återvände till gränsen och i tältet var det nu helt fullt.

– Människor värmdes sig med te medan de väntade på att få veta vart de skulle. Mina kollegor var män och jag tror inte att jag själv skulle velat sätta mig i en bil med två främlingar som inte talade mitt språk. Så jag åkte med och jag hoppas att jag i egenskap av kvinna fyllde någon form av med-

mänsklig uppgift, säger Isabella.

De körde flyktingar hela natten till olika privatpersoner som öppnade sina hem, trots den sena timmen.

– Solidaritet är så viktigt. Alla är vi medmänniskor.

BARA NÅGON VECKA tidigare hade Isabella varit i ett flyktingläger i Uganda som Läkarmissionen också stöder. Där är behoven minst lika stora, om inte större, men stödet från omvärlden minskar och för Isabella är det viktigt att vi inte glömmer andra människor som också flyr.

– I flyktinglägret i Uganda kämpar människor fortfarande med mat för dagen och det är svårt att se någon framtid utanför lägret trots att majoriteten varit bosatta där i flera år.

Ukraina exporterar även vete som många afrikanska länder är beroende av, vilket i samband med klimatförändringarna och torkan ökar människors utsatthet ytterligare. Kriget kommer få allvarliga och långvariga konsekvenser i form av hungersnöd i flera afrikanska länder. Vi får inte gradera och agera som att vissa människor är mer värda vår solidaritet än andra. Vår medmänsklighet och solidaritet behöver nå även dit, säger Isabella.

Vill du stötta? Swisha 90 00 217 och skriv Ukraina i meddelandet.

Det här gör Läkarmissionen i Ukraina

- På gränsen mellan Rumänien/Ukraina och Moldavien/Ukraina har vi delat ut hygienartiklar, filter och enklare förtäring. I Bukarest har vi satt upp ett transitcenter för mottagande av flyktingar. Förutom tak över huvudet och mat erbjuds juridisk hjälp och psykologiskt stöd på plats.
- Inne i Ukraina, i Lviv, stöder vi centret CCC (Children Care Center) som jobbar med barn som lever i utsatthet. Sedan kriget bröt ut har centret fått extra utbetalningar för att utrusta skyddsrum och insatser med att dela ut matpaket – både till utsatta familjer och till flyktingar som stannar till i Lviv på väg mot gränsen.
- Läkarmissionen har via Human Bridge varit med och levererat och transporterat hjälpsändningar in i Ukraina, mestadels sjukvårdsutrustning och hygienartiklar, både till Kiev och andra delar av Ukraina. De första tre veckorna efter invasionen hade nio fullastade trailers gått in med hjälp av ukrainska transportföretag.

FOTO: ISABELLA OLSSON

Gladys del Pilar har tävlat i både sång och matlagning på TV och gjort supersuccé på Sveriges musikscener. I höst är hon en av gästsolisterna när det äntligen är dags för Läkarmissionens stora Sanger för livet-turné.

– Jag ser verkligen fram emot det.

”INGEN SKA KÄNNA SIG UTANFÖR”

TEXT: THERESE HEDLUND
FOTO: ANNA LEDIN WIRÉN

R

edan som ung visste Gladys del Pilar att hon ville bli artist. Flytten till Stockholm gick när hon ännu var i tonåren. Det var ett stort steg att lämna det trygga för det okända, men även om det var tufft så är det inget hon ångrar.

– Att gå min egen väg och följa mina drömmar har präglat mitt liv. Jag hade en lägenhet mitt i Örebro, men pang bom bestämde jag mig. Jag ville stå på scen. Jag kände det så starkt, det fanns inget annat, säger Gladys och ler.

Men det var för ganska precis tjugo år sedan som hon skrev in sig i Sveriges musikhistoria när hon tillsammans med Blossom Tainton och Kayo Shekoni vann Melodifestivalen med gruppen Afro-dite och låten ”Never let it go”.

Efter det har hon dubbat Disneyfilmer, turnerat över Europa och gjort dundersuccé på Stockholms musikscener. Och i höst är Gladys gästartist i Läkarmissionens Sanger för Livet för första gången.

– Jag skulle ha varit med redan 2020 men då kom corona, sedan skulle vi åkt ut i mars 2021 men det blev också inställt. Vi gjorde ett par konserter i höstas, men nu blir det en turné i höst. Det ska bli så härligt att träffa kör-sångare runtom i landet. Det blir sådana fantastiska möten av det.

GLADYS LEDER SJÄLV en kör, något som troligen inte hade hänt om det inte var för sångaren Frank Ådahl som peppade henne att dra igång sitt första gäng i Södertörnskyrkan i Huddinge. Gladys som alltid gillat utmaningar tänkte ”Varför inte”.

– Jag minns första körövningen, huh, det var som att kliva upp på en helt ny

scen. Men från de trevande gångerna till nu, 7-8 år senare, så kan jag faktiskt kalla mig körledare i dag.

Gruppen hon startade då leder hon inte längre, däremot satsar hon stort på sin egen kör, Gladness singers, och har även ett samarbete med en resebyrå som ordnar körresor runt om i världen.

GLADYS EGEN LIVSRESA började i Ecuador i Sydamerika där hon och tvillingssystemen Consuelo hittades övergivna som nyfödda. De växte upp under svåra förhållanden på ett kloster bland nunnor som behandlade dem väldigt illa och knappt gav dem mat.

– Jag, syrran och ett barn till stack ut som de enda svarta ungarna och blev särbehandlade för det. Så det ligger ett utanförskap och knackar inom mig, som jag även kände av under uppväxten.

GLADYS OCH HENNES syster var mellan 4–6 år när diakonen Inga Werner adopterade dem. Ingen vet säkert vilket år de är födda, men när de kom till Sverige och Örebro 1974 och gick till tandläkaren för första gången upptäcktes det att de troligen inte var födda 1967 som det stod på adoptionspappren.

– Vi är troligen yngre och födda 1968 eller 1969, så när jag fyllde år 2019 sade jag att nu var det sista gången jag kunde fylla 50, säger Gladys och skrattar.

Har det varit svårt att inte veta sitt ursprung?

– Jag har aldrig lidit av det och har heller inget annat att jämföra med. Sedan har jag alltid haft min syster att dela mina minnen med och vi hjälper varandra att fylla på där den andra inte minns.

INTERVJU: GLADYS DEL PILAR

Ett minne som de har fått återberättat är från den strapatsrika resan till Sverige, då blixten plötsligt slog ner i planet.

– Men syrran och jag var jättegglada ändå och satt och sjöng när vi var tvungna att nödlända.

Hur var det att komma till Sverige?

– Jag brukar jämföra det med att komma till en helt ny planet. Vi kom från en vinter med runt 20–25 grader varmt, till ett land med -10 grader, något vitt på marken och där de klappade hundar, berättar Gladys och skrattar.

I Ecuador fanns det vildhundar som man absolut inte lekte med, så när tjejerna kom till sitt nya hem och möttes av två glada, nyfikna hundar så fick de panik.

– Vi var ganska medtagna av resan, så när vi hörde hundar for vi upp på stolarna och skrek ”Perro” som betyder hund på spanska. I våra ögon var det inga husdjur utan farliga saker.

REDAN FRÅN BARNBEN bar Gladys med sig en gudstro som blivit allt starkare med åren.

– Den tron har verkligen burit mig och blivit tydligare ju äldre jag blivit. I alla de utsatta situationer vi var med om som barn, när vi blev illa behandlade av nunnorna och sen adoptionen, så har jag alltid känt att det funnits någon som burit mig. Och ju äldre jag blir desto klarare ser jag att, aha, det är det här jag känner.

– Bara det att vi hamnade hos en kvinna i Sverige som var troende, med ett enormt tålamod och en förmåga att lappa ihop två trasiga små själar som lämnats åt sitt öde. Som vuxen ser jag att det inte var en slump. Det har funnits ett ”gudsfinger” med hela vägen.

GLADYS LIVSHISTORIA finns utförligt berättad i boken ”Tro, Hopp och Kärlek” som släpptes 2019. Den var tänkt att bli en kokbok eftersom Gladys alltid älskat att laga mat och förvånade både sig själv och andra när hon 2016 tog hem vinsten i Hela kändis-Sverige bakar i TV4. Men tanken med boken

förändrades när skribenten Göran Lager började ställa frågor.

– När jag delade mitt liv med honom sa han att vi inte bara kunde dela några ord om min historia under matbilderna utan att vi skulle göra en biografi i stället. Så vi träffades varje måndag i ett halvår då jag delade min historia. Det blev en slags bearbetning av allt det jag upplevt. Vissa saker blev för privata för att dela, men att göra den resan berikade mitt liv.

Är du en modigare person i dag?

– Ja, det är jag nog och mer erfaren. Jag blir tryggare med tiden och vågar

ta mer plats nu. Bara det att jag går en högskoleutbildning där jag får en masterexamen i skådespeleri. Vem hade trott det?

Den dörren öppnades när Gladys spelade huvudrollen Deloris van Cartier i musikalen ”En värsting till syster”, som ironiskt nog handlar om en kvinna som tvärtemot hennes historia blir räddad av nunnor. Men när covid 19 drog in så blev Gladys utan jobb.

– Hade det inte varit för pandemin som gjorde att musikaler stängde ner och för att jag fick en länk av dåvarande rektorn på Stockholms konstnärliga

GLADYS DEL PILAR

Bor: Huddinge.

Ålder: 55.

Familj: Maken Christer, barnen Amanda och David.

Gör: Artist, skådespelare och sångerska.

På gång: Har snart en masterexamen i skådespeleri samt firar 20 årsjubileum efter Mellovinsten med gruppen Afro-dite.

”Ser jag någon som är utsatt så vill jag hjälpa till. Det ligger nedlagt i mig, dels av tacksamhet men även av igenkänning.”

högskola, så hade jag aldrig hamnat där.

– Återigen en utmaning jag inte kunde tacka nej till, så jag sökte och kom in. Jag som aldrig studerat kom in på min erfarenhet av 30 år på scen.

Hon får även fördjupa sig i att skriva manus och slutprojektet blir en före-

ställning om hennes liv.

– Den kommer innehålla både humor och smärta. Alla känslor ska få bli synliga.

Med tanke på din historia, Läkarmissionen arbetar ju med att stärka utsatta kvinnor och barn, har din upp-

växt gett dig en känslighet för andra som lever i utsatthet?

– Det tror jag. Ser jag någon som är utsatt så vill jag hjälpa till. Det ligger nedlagt i mig, dels av tacksamhet men även av igenkänning. Det är säkert därför jag älskar att samla människor omkring mig. Alla ska få vara med. Det är så viktigt för mig, att ingen ska känna sig utanför.

Och den känslan kommer Gladys även ta med sig upp på scen i höst.

– Jag ser fram emot att få vara en liten del i Läkarmissionens stora arbete då.

Läkarmissionen arbetar ständigt för att stärka kvinnors roll i utsatta samhällen. De är många gånger navet i den utveckling som sker runt om i världen. Men en gång om året passar vi på att hylla dem lite extra, när vi närmar oss Mors dag, så nu gör vi ett svep över några av de hjältinnor vi träffat genom åren.

VI FIRAR VÄRLDENS MAMMOR

BILDREPORTAGE:
MORS DAG

FÖRSTA ANDETAGEN

Barnmorskan Kibuya Imani Esperance, 33, brinner för sitt yrke.

Kibuya Imani Esperance har arbetat som barnmorska på Kyesherosjukhuset i Goma i DR Kongo i över 10 år. Hon har förlöst otaliga barn men har även förmedlat dödsbesked, lugnat, funnits till hands, torkat blod, tårar, svett.

FYRA ÖGON STIRRAR in i ett kvinnligt sköte. Blickarna är koncentrerade, händerna aktiva.

Skriken blandas med uppmuntrande hejarop. Det skulle kunna vara slutspurt i ett maraton med högljudda supportrar på läktarna, en tränares sista försök att få sin atlet att korsa mållinjen först av alla. Ett långt led med svettiga löpare färdiga att stupa efter att de sista krafterna kramats ur den slutkörda lekamen. Om det inte vore för den stora magen på britsen, redo att pressa ut sitt innehåll. Annars är det inte mycket som skiljer. Ansträngningen, anspänningen, smärtan – om än i olika grad. Kroppen som förvandlas till ett rytande lejon med krafter som bara funnits i fantasin.

– Push, push, push, uppmanar Kibuya Imani Esperance, 33.

”Jag har gått i min mammas fotspår. Jag såg hur viktig hon var för samhället och ville göra samma sak.”

Hon jobbar tryggt och metodiskt och med stor erfarenhet.

– Jag har gått i min mammas fotspår. Jag såg hur viktig hon var för samhället och ville göra samma sak, säger hon.

I SVERIGE ÄR DET ytterst ovanligt att en kvinna dör under en förlossning. I Demokratiska republiken Kongo sker det dagligen. Det är inte alla förunnat att föda på ett sjukhus under säkra förhållanden.

På senare tid har ett vårdteam satsat på riktade kampanjer där de åker till byarna och berättar om varför det är viktigt att föda på sjukhus. Det börjar ge resultat.

– Vi följer upp kvinnorna efter förlossningen och hjälper till att förebygga problem. Det handlar om att ge råd om hur man tar hand om baby, vikten av vaccination och att skydda sig mot oönskade graviditeter.

ESPERANCE GÅR in i väntrummet och tittar till de högravida kvinnorna. Hon skämtar, försöker få dem att glömma värkarna, lägger handen på någons panna, tittar till en droppställning, kollar pulsen och rättar till en kudde för att avlasta svanken hos en annan.

– Det bästa med mitt jobb är att se ett nytt liv födas, de första skriken, det lilla livet som till sist kommer ut och som avslutar lidandet för mamman. Det värsta är att ge tråkiga besked, som att berätta om när ett barns hjärta inte längre slår.

Några gånger har hon bevittnat kvinnor som kommit till sjukhuset för sent. De har färdats milstals på motorcykel från Goma, på obefintliga vägar. När de väl kommit fram har de förlorat för mycket blod och deras liv har inte gått att rädda.

Det finns en händelse som hon minns med särskild värme. En kvinna fick missfall efter missfall, hon var djupt förtvivlad och visste inte vad hon skulle ta sig till. Men sen blev hon gravid igen och den här gången fortsatte magen att växa, till sist kom det ut en välmående flicka.

– Det var så fint att se. Hon hade kämpat så många år.

PÅ EN BRITS SITTER den högravida kvinnan Mirimo Bablymo Eevelyn. Hon är 33 år och har fem barn sedan tidigare. Ansiktet är vackert utmejslat och håret uppsatt i små flåtor som löper diagonalt längs med huvudet. I timmar har hon bitit ihop. Nu lever kroppen sitt eget liv.

Eevelyn förvrider ansiktet i ett våldsamt grin och pressar en sista gång med full kraft och ett halvkvävt gutturalt skrik. Ut kommer en blårod klubbig krabat, en blodig liten gestalt med en lång navelsträng som snart frigörs från mamman. Timmarna efter vilar hon på sin moders bröst. De snusar stilla tillsammans och återhämtar sig efter ett lyckat maraton ledsagat av Esperances trygga händer.

TEXT OCH FOTO:
MARTINA HOLMBERG

Krigsflyktingar hälsas välkomna med varma pizzor

Köerna till Migrationsverket har varit långa sedan kriget bröt ut i Ukraina. Många svenskar har därför öppnat sina armar för att hjälpa till. En av dem är Niklas Aronsson, som var med i uppstarten av det som i dag är Läkarmissionens gåvoshop.

FOTO: ANNA LEDIN WIREN

Han kallas för ”The pizzaman”. Niklas Aronsson som i flera veckor packat in sin bärbara pizzaugn i bilen och kört till Migrationsverket i Sundbyberg utanför Stockholm, där han gräddar pizzor på löpande band. Pizzadoften känns verkligen lång väg och det blir snabbt kö av människor som vill få något att äta.

Niklas är en del av det stora antal volontärer som varje vardag finns på plats för att hjälpa de tusentals flyktingar som strömmar in från det krigsdrabbade Ukraina. Människor med skräckfyllda dygn bakom sig efter att ha tvingats fly från sina hem.

NIKLAS ÄR GIFT med Malin Aronsson, pastor i Centrumkyrkan. När hon drog ihop deras volontärer åkte han dit för att hjälpa till och insåg snabbt att människorna som hade köat i timmar, var väldigt hungriga.

– En del hade stått i kö sedan 04.00 på morgonen, vissa redan från 01.00 och de behövde mat, säger han.

Niklas kom att tänka på

”Vi lägger en lapp vid varje pizza där det står ’Välkommen till Sverige’ på ukrainska.”

den bärbara pizzaugnen de hade hemma. Efter att ha testgräddat olika varianter tog han ugnen, köpte ett gäng pizzor som han gräddade och delade ut till de han mötte som behövde mat.

HAN MENAR SJÄLV att det är tillfälligheter, men det är lite intressant att det är just Niklas som sitter där på gatan och gräddar pizzor.

Att komma på kreativa idéer för att ge folk mat har blivit hans grej, entreprenören som var pionjär när det gäller digital insamling på Läkarmissionen. Som medgrundare till Linas Matkasse, vilka sedan långt tillbaka har ett samarbete med Läkarmissionen, var han också en föregångare i att hjälpa människor att hjälpa andra.

Via Linas matkasse drog

Niklas och hans fru Malin igång det framgångsrika projektet ”plate for plate”, som genom samarbetet med Läkarmissionen har försett tiotusentals skolbarn i Kenya med mat. Han har själv varit på plats med hela sin familj och deltagit i arbetet.

– I Tharaka, Kenya, är det lätt att göra väldigt mycket nytta och skolluncher har så många dimensioner. En mätt mage är bra i sig men man lär sig också mer av studierna och presterar bättre med näring i kroppen. I Tharaka betyder mat även att man

prioriterar att gå till skolan. Att missa en gratis måltid är inget alternativ, säger Niklas. – Att jag började med pizzorna handlade mer om tajming. Jag hade en pizzaugn och folk var hungriga. Men jag funderar hela tiden på vad vi kan göra mer.

– Just nu tar vi en vecka i taget. Det är inte lika lång kö längre, många registrerar sig på nätet. Men alla måste hit för intervjuer och lämna fingeravtryck och det går inte åt färre pizzor i dag än det gjorde förra veckan. Hitills har vi väl gräddat drygt

3 000 pizzor, berättar Niklas. De fick först sponsring via Linas matkasse, sedan från Dafgårds. Men egentligen är inte maten det viktiga, utan hjärtat bakom.

– Vi lägger en lapp vid varje pizza där det står ”Välkommen till Sverige”

LÄS MER OCH STÖTTA VÅRT ARBETE:
WWW.LAKARMISSIONEN.SE

på ukrainska och det är nog det vi brinner för. Inte att de vi möter ska äta sig mätta, utan att de ska känna sig välkomna hit.

Första veckan gick Niklas runt och bad om tips på bra ukrainsk musik för att kunna göra en låtlista att spela i högtalarna han har med sig.

– Det var lättare sagt än gjort eftersom de har ett annat alfabet än vi, men till slut lyckades jag.

– DET BLIR MÅNGA fina möten nu. En del kommer fram och är väldigt berörda av musiken. Många bär på trauman efter att ha varit mitt i striderna. Människor har hört bomber och en familj berättade hur de fått sitta i skyddsrum i flera dagar.

Vad gör det här med dig?

– Man blir berörd av att träffa så många ukrainare och prata med dem. Jag är glad över att kunna göra något för att hjälpa till.

Vad säger du för att inspirera dem som vill göra något för de krigsdrabbade i Ukraina?

– Vi människor är skapade så att vi mår bra av att få betydelse för någon annan. Att hitta ett relevant sätt att hjälpa människor från Ukraina kommer göra gott, åt båda håll.

THERESE HEDLUND

Tack till alla som varit med och finansierat matpaket till Ukraina. Läkarmissionens mål nåddes på bara ett dygn. För det är vi djupt tacksamma, ödmjuka och hoppfulla då behoven fortfarande är enorma. Hjälp oss hjälpa de som drabbats av kriget!

LÅT FLER MÖDRAR FÖDA SÄKERT

Maputoprotokollet togs fram för snart 20 år sedan för att säkra kvinnors rättigheter i Afrika. Det hör i dag till den afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter. Läkarmissionen bjöd in till möte för att se hur det efterlevs.

TEXT: ANNA MALMBORG / FOTO: TORLEIF SVENSSON

Maputoprotokollet antogs av Afrikanska unionen i Maputo, Mocambique, år 2003. Det godkändes och undertecknades då av 42 av Afrikas 50 länder. Sammanfattat ska det garantera kvinnors rättigheter inklusive social och politisk jämlikhet med män, rätten att delta i politiska processer och ett slut på kvinnlig könsstympning. Men hur har det efterlevts de senaste 20 åren?

LÄKARMISSIONEN BJÖD IN experter från Kenya, Sydsudan, Tanzania och Sverige till ett panelsamtal i vintras som sändes via länk från Läkarmissionens studio. Efter år av distansarbete och pandemi kan vi ju i dag, trots långa

avstånd, mötas över gränserna tack vare teknikens utveckling.

MÅLET MED SAMTALET var att ta reda på vad som har gjorts för kvinnors rättigheter i enlighet med protokollet och se vilka utmaningar som återstår. Frågor som kan verka till synes enkla men som inte har fullt så enkla svar.

– Det senaste decenniet representerar en tid då stora framsteg har gjorts för kvinnors rättigheter i Afrika. Men mycket arbete återstår, säger Esther Waweru.

Hon är senior jämställdhetsrådgivare på Equality Now, en förening som arbetar för att skydda och främja kvinnors rättigheter runt om i världen. Esther Waweru understryker hur små steg

framåt har lett till en oerhört positiv utveckling.

Sophia Pal Gai, riksdagsledamot i det nationella parlamentet i Sydsudan instämmer.

– I Sydsudan har vi exempelvis sett ett ökande deltagande från kvinnor på nationell politisk beslutsfattarnivå. Men nu måste vi få in kvinnligt ledarskap och representation på lokal nivå.

EN ANNAN AV DEM som anslöt till mötet var människorättsaktivisten och juristen Gloria Mafole, som nyligen tagit över som Läkarmissionens nya landchef i Tanzania.

– I Tanzania har vi nu en kvinnlig president och vi ser hur fler flickor utbildar sig och avancerar i skolan. Det

är en utveckling som givetvis är positiv! Samtidigt har män och kvinnor inte samma arvsrätt eller juridiska rättigheter inom äktenskapet.

KVINNORÄTTSAKTIVISTEN och Läkarmissionens globala trainee i Tanzania, Doreen Avi, lyfte frågan om hur man ska kunna förstärka kvinnors röster i Afrika genom digitala verktyg.

– Kvinnor och flickor som vanligtvis inte får sina röster hörda behöver plattformar och verktyg så att det kan möjliggöras. Här är digitaliseringen väldigt viktig!

– Tänk om kvinnor fick tillgång till mer information och möjlighet att skapa relationer via exempelvis smartphones? För flickor och unga kvinnor

skulle då onlineutbildningar kunna leda till arbetstillfällen och utökad kunskap.

BLAND DE ÅTERSTÅENDE åtta länder som ännu inte har skrivit under Maputoprotokollet finns länder där Sverige har starka utvecklingssamarbeten, som Somalia och Sydsudan. Sveriges ambassadör för jämställdhet, Sofia Calltorp, förklarade under mötet hur Sverige genom den feministiska utrikespolitiken kan vara med och påverka länderna i implementeringen av protokollet.

– Det är ett påverkansarbete vi prioriterar högt. Genom våra ambassader och det utvecklingsarbete som redan görs på plats kan vi fortsätta pusha för protokollet. Vi har starka plattformar där vi kan föra dialog med regeringen i varje land

och visa på fördelarna med protokollet.

En sammanfattning av expertpanelens samlade reflektioner, kunskap och insikter är att det har gjorts stora framsteg inom arbetet med kvinnors rättigheter i Afrika men det är en lång väg kvar. Jenny Ohlsson, statssekreterare hos biståndsminister Matilda Ernkrans, knöt ihop säcken.

– Vi kan inte exkludera hälften av världens befolkning när vi står inför enorma utmaningar med klimatförändringar, konflikter i världen och i arbetet med att uppfylla de globala målen.

– Att kämpa för kvinnors rättigheter och jämställdhet är även att arbeta för ekonomisk tillväxt och hållbarhet. Samhällen där kvinnor har starka rättigheter är mer fredliga och hållbara.

”Jag fick två mammor med skilda vanor”

Hur firar ni Mors dag?” Frågan kom från en vän som ville lära sig mer om svenska vanor. Han ville försöka förstå sitt nya hemland, och nu hade han hittat Mors dag i almanackan.

”Jag måste tänka efter”, sa jag. ”Hur firar vi?”

Frågan om hur vi firar våra mammor fick mig att tänka efter. Det blev en oanad djupdykning i min egen uppväxt som portvaktssdotter i Solna och sommarbarn till en lantbrukarfamilj i norra Östergötland, där jag lärde mig mjölka kor och laga ostkaka. Två mammor fick jag. En som hade blommor i håret och sjöng om det Dejlige Köbenhavn, och en som lärde mig lösa korsord i Såningsmannen medan degen jäste i värmen från vedspisen.

När jag nu, vid mogen ålder, tänker på min vilda danska mamma och min stilsamma sommarmamma inser jag att jag har härmat dem båda fast jag inte har varit medveten om det.

BILDER KOMMER UPP i mitt huvud och hjälper mig att minnas. Mamma följer med till Centralen där jag ska ta tåget till sommarlandet. Ensam. Hon får syn på konduktören och ropar till honom att den lilla flickan ska gå av vid stationen i Vingåker. För min inre syn ser jag precis hur konduktörens uniform ser ut, skärmmössa och läderväska med en biljettknipsare. Jag minns också hur arg jag blev på mamma som inte litade på att jag skulle klara att gå av vid rätt station.

FOTO: HÅKAN FLÅNK

”Min sommarmamma stod på perrongen när tåget saktade in i Vingåker.”

”Kan själv!”, tänkte jag – redan då.

Min sommarmamma stod på perrongen när tåget saktade in i Vingåker. Hon såg alltid snäll ut. Bussen till torpet, dit vi skulle, doftade diesel och jag blev lite illamående under resan så jag fick sitta längst fram hos chauffören för att inte må dåligt. Vi steg av vid Perssons affär i Regna och hur vi sen tog oss till torpet minns jag inte. Kanske fick jag sitta på cykelns pakethållare.

Jag minns i alla fall att en ny värld

båda mammor. Så olika. Skilda vanor. Skilda språk, skilda uppfattningar om livets mening.

Jag är tacksam mot båda och firar dem med blommor i håret, ett glas bubbel och sången: Härliga lott att i ungdomens dagar vandra med Herren mot himmelens ro...”

Annika Hagström, mångfacetterad journalist och författare som också producerat dokumentärfilmer och arbetar som programledare.

öppnade sig när vi kom fram. Kossor i hagen, arbetshästar som hittade hem i alla väder med eller utan regi. Stjärn, Svarten och Laila hette hästarna. De var nästan som familjemedlemmar.

NÄR JAG TÄNKER PÅ somrarna hos familjen Karlsson kommer det upp minnen av tältmöten och lovsånger som nådde långt utanför tältdukens begränsningar. Sena sommarkvällar då jag fick sitta kvar på cykeln även i uppförsbacke om jag sjöng ”När en stjärna står tänd över barndomens hus”, vilket jag gjorde.

Somrarna på landet har förstas satt sina spår. Jag förblev sommarbarn hos paret Karlsson så länge de levde. En andra familj fick jag. En tillhörighet helt olik portvaktssläkten i Solna där det alltid var högljutt, bråkigt och där mamma dominerade med sina vilda utspel. Än i dag kan jag för mitt inre öra höra henne ropa, ”Jeg vil hjem!”, och ”hjem”, det var Danmark där hon föddes och där hon hade sina tretton syskon.

Men hon kom aldrig hem igen. Resan till Sverige som skulle vara någon vecka varade ett helt liv. Hos mammas syster, som vår mamma skulle hälsa på, fanns en målare i ett uthyrningsrum, och sedan mamma ombads gå in till honom med en kaffebricka så kom hon aldrig ut igen. Hon blev inte den cirkusartist hon hade förberett sig för att bli. Hon blev portvaktssfru, fick fem barn och längtade alltid hem. ”Hjem!”

I dessa dagar, då vi firar Mors dag, tänker jag på mina

FOTO: HANS JØRGEN RAMSTEDT

Ge bort en säker förlossning

Morsdagsgåva som räddar liv.

Lika länge som mänskligheten har funnits så har kvinnor fött barn till denna värld. Och så länge allt fungerar, går det bra även om det inte sker på ett sjukhus.

Men när komplikationer uppstår kan läget plötsligt bli annorlunda. Då kan närheten till ett sjukhus vara skillnaden mellan liv och död. Och

ingen vet i förväg hur situationen kommer att sluta.

ENDAST CIRKA 40 procent av världens alla förlossningar sker på sjukhus. I de länder där flest kvinnor föder barn hemma är också mödradödligheten som högst. Hundratusentals kvinnor dör varje år på grund av sin graviditet eller

i samband med en förlossning. Och ungefär en miljon bebisar dör för att de inte får rätt vård och omsorg

SÅ HÄR i morsdagstider är det många som vill uppmärksamma sin mamma och vad kan vara en bättre present än att i tacksamhet hjälpa en gravid kvinna i utsatthet till en säker förlossning?

För 180 kronor kan du ge en mamma och hennes bebis en plats på förlossningsav-

För 180 kronor kan du ge en mamma en säker förlossning.

delningen på ett sjukhus i Demokratiska Republiken Kongo eller Tanzania.

Det är en gåva som kan rädda liv. Både för mor och barn.

Vill du hjälpa en gravid kvinna i utsatthet att få rätt till en säker förlossning? Swisha 180 kronor till 90 00 217. Märk meddelandet med förlossning.

Så handlar du i vår gåvoshop

Det är inte lätt att köpa presenter till den som redan har ”allt”, eller som inte gillar prylar. Då är det perfekt att använda Läkarmissionens fina presentbutik på nätet. Där hittar du konkreta hjälpinsatser att ge bort – eller välja när du själv vill ge en gåva till

ett biståndsprojekt. Där finns något för varje plånbok, från 50 kronor och uppåt. Gåvan gör gott för den som ger och den som får samtidigt som den gör stor nytta. Gå in på vår hemsida, lakarmissionen.se och klicka på Gåvoshop. Välj vilket projekt du vill stödja och belopp. Följ sedan instruktionerna för betalning.

Du kan betala med swish, bankkort eller med inbetalningskort. Ange om du vill ha ett gåvobevis och lägg då in din personliga hälsning. Gåvobeviset kan du få som en pdf att mejla vidare eller att skriva ut. Du kan även välja att beställa ett gåvokort som trycks och skickas till den adress du anger.

200 kr

Klimatpaketet. Bidra till insatser som är bra för vår jord; trädplantering, bikupor och rent vatten.

180 kr

Hjälp till Ukraina. Läkarmissionen finns på plats och hjälper människor på flykt och i utsatthet. Vi bistår människor med sjukvårdsutrustning, filter, varma kläder och matkassar. Tack för ditt stöd i denna akuta situation!

*gåvobevis kan bara beställas via läkarmissionen.se

LIVSVIKTIGA GÅVOR FÖR EN BÄTTRE FRAMTID

I vår gåvoshop hittar du idéer på presenter att ge bort vid exempelvis födelsedagar, dop, bröllop och begravning. Skänk via [läkarmissionen.se](https://www.lakarmissionen.se) så får du ett fint gåvobevis att ge bort till någon du bryr dig om. En gåva till Läkarmissionens utvalda projekt är en gåva för en bättre framtid.

180 kr

En säker förlossning. Förlossningar som räddar livet på både mammor och barn.

200 kr

Bikupa, Etiopien. Skänk en bikupa och rädda bina och hjälp odlarna försörja sig själva och sina barn.

260 kr

Stöd Denis Mukwege, Panzisjukhuset. Hjälp till att driva ett unikt sjukhus.

60 kr

Trädplantering. Få insatser har så positiva effekter som trädplantering.

175 kr

Anpassad skolgång till ett barn med funktionsnedsättning. Med ditt stöd kan fler få hjälp.